



**ประสบการณ์เกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพจากสายตาเลือนราง
ของผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นแผนกผู้ป่วยนอกจักษุ
โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ**

**Experiences of low vision rehabilitation among people
with vision impairment in Out-patient at Ophthalmology clinic,
Thammasat University Hospital**

**ปวีศา ทันเจริญ
PAVARISA THANCHAROEN**

โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

Thammasat University Hospital

หน่วยงาน งานการพยาบาลตรวจโรคจักษุ

Unit Ophthalmology Clinic

ประจำปีงบประมาณ 2561

Fiscal Year 2018

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษา ประสพการณ์เกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพจากสายตาเลือนรางของผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาในผู้ให้ข้อมูล คือผู้ ที่ได้รับการวินิจฉัยจากจักษุแพทย์ว่าเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 20 ราย ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพร้อมทั้งบันทึกเทปการสัมภาษณ์ ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และ การจดบันทึก ระหว่างเดือน มิถุนายน 2562 ถึง เดือนมีนาคม 2563 และ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ตามเนื้อหา

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ความหมายของการฟื้นฟูสภาพการมองเห็นตามความเห็นของผู้ให้ข้อมูลหมายถึง การได้รับการดูแลรักษาและให้คำแนะนำแก่ผู้ที่มีสายตาเลือนราง โดยมีเป้าหมายคือเพิ่มความสามารถในการมองเห็น เพื่อส่งผลให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สำหรับรูปแบบการฟื้นฟูสภาพจากสายตาเลือนราง มีประเด็นย่อยคือ 1) ฝึกฝนทำความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อม 2) ใช้อุปกรณ์ช่วยมองเห็น 3) ใช้เทคนิคช่วยในการมองเห็นโดยตนเอง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพการมองเห็นของผู้ที่มีสายตาเลือนรางมีประเด็นย่อยคือ 1) การสนับสนุนของครอบครัว และ 2) การรับรู้ข้อจำกัดในชีวิตประจำวัน

ผลของการศึกษาครั้งนี้ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพจากสายตาเลือนรางตามประสพการณ์ของผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น และข้อมูลที่ได้จะ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการพยาบาลในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพจากสายตาเลือนรางแก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปได้

คำสำคัญ: การฟื้นฟูสภาพจากสายตาเลือนราง/ ผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น / การวิจัยเชิงคุณภาพ

ABSTRACT

The purpose of this study was to explore experiences of low vision rehabilitation among people with vision impairment. A qualitative approach was chosen as the methodology. This study was conducted on 20 purposively sampled participants who were vision impairment patients diagnosed by the ophthalmologist. Data were collected from June, 2019 to March, 2020, used an in- depth interviewing along with non-participatory observation and field note record. Data were analyzed using content analysis.

The findings illustrated that the meaning of low vision rehabilitation based on the perspective of people with vision impairment is defined as receiving treatment and in knowledge of the rehabilitation offered that aimed to increase vision ability become more independent. The pattern of low vision rehabilitation were 1) adapting to familiar environment, 2) using low vision aids, and 3) using self-source low vision aids techniques. Further, the influencing factors of low vision rehabilitation among the participants were 1) family support, and 2) perceiving lifestyle limitation.

The result of this study could provide an understanding of low vision rehabilitation from vision impairment patients' experience. Also, these findings could be provided a foundation data for developing nursing practice guidelines to promote patients' low vision rehabilitation for enhance quality of life.

Key words: experiences of low vision rehabilitation; people with vision impairment; qualitative research

